

Назва навчальної дисципліни	Організація контролю якості води, ґрунту, повітря
Галузь знань	<i>10 Природничі науки</i>
Спеціальність	<i>101 Екологія</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Шифр навчальної дисципліни	<i>ВК</i>
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Кратко Ольга Вікторівна</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат історичних наук</i>
Вчене звання	<i>доцент</i>
Посада викладача	<i>Доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання</i>
Контактний телефон викладача	<i>0936950735</i>
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/vykladachi/kratko.pdf
Е-mail викладача	kratkoolya@gmail.com
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>
Місце проведення	<i>45 ауд.</i>

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна здійснює формування правосвідомості, навичок застосування еколого-правових норм, правового розв'язання проблем, що виникають у сфері використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки при роботі з об'єктами екологічної експертизи. «Організація контролю якості води, ґрунту, повітря» – навчальна дисципліна з циклу професійної підготовки бакалаврів екології призначена для узагальнення вже набутих знань про окремі галузеві еколого-правові норми у сфері використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та організації контролю якості води, ґрунту, повітря.

Пререквізити. Теоретичною базою вивчення дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Топографія з основами картографії», «Фізико-хімічні методи аналізу», «Техноекологія».

Постреквізити. Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Економіка природокористування», «Урбоекологія».

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ВОДИ, ГРУНТУ, ПОВІТРЯ			
Тема 1. Оцінка стану та якості природних екосистем	ПЗ 1. Оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС).	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	10
Тема 2. Оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС)	СЗ. Оцінка стану та якості природних екосистем.		
Змістовий модуль II ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА			
Тема 3. Методика проведення екологічної експертизи	ПЗ 2. Методика проведення екологічної експертизи.	Усне та письмове опитування,	10

ТЕМА 4. Екологічні ризики. Методи визначення екологічного ризику	ПЗ 3. Методи оцінки впливів на навколишнє соціальне середовище.	тестовий контроль	
Змістовий модуль III ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ГІДРОСФЕРИ, АТМОСФЕРИ, ЛІТОСФЕРИ			
Тема 5. Людина і гідросфера	<i>СЗ 2. Людина і гідросфера.</i>	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	30
Тема 6. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання водних ресурсів	ПЗ 4. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання водних ресурсів.		
Тема 7. Людина і атмосфера	<i>СЗ 3. Людина і атмосфера.</i>		
Тема 8. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання атмосферного повітря	ПЗ 5. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання атмосферного повітря.		
Тема 9. Людина і літосфера	<i>СЗ 4. Людина і літосфера.</i>		
Тема 10. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання земельних ресурсів	ПЗ 6. Організація контролю якості, охорони та раціонального використання земельних ресурсів.		
Змістовий модуль IV ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ			
Тема 11. Здійснення державного контролю в галузі збереження лісів та інших рослинних ресурсів	ПЗ 7. Здійснення державного контролю в галузі збереження лісів та інших рослинних ресурсів..	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	5
Тема 12. Здійснення державного контролю в галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу та природно-заповідного фонду	ПЗ 8. Здійснення державного контролю в галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу та природно-заповідного фонду.		
Тема 13-14. Екологічна безпека України	<i>СЗ 5. Екологічна безпека України.</i>		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			5
Залік			40
Всього			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
ЗК05.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК06.	Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії
ФК01.	Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності
ФК03.	Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні
ФК04.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
ФК09.	Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю
ФК11.	Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПР05.	Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля
ПР06.	Аналізувати фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття
ПР09.	Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення
ПР11.	Прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище

Політика оцінювання

- **Політика щодо деделайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

Основна:

1. Войницьки А.П., Дубровський В.П., Боголюбов В.М. Техноекологія: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2009. 233 с.
2. Дорогунцов С.І., Коценко К.Ф., Хвесик М. А. Екологія: Підручник. Київ: КНЕУ, 2005. 371 с.
3. Запольский А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник. Київ: Вища шк., 2001. 358с.
4. Злобін Ю.А. Основи екології. Київ: Вид-во Лібра, 1998. 248 с.
5. Хільчевського В. К. Українські гідрологи, гідрохіміки, гідроекологи: наук. довідник. Київ: Ніка-Центр, 2004. 176 с.
6. Хільчевського В.К., Ободовського О.Г. Загальна гідрологія: Підручник [Електронний ресурс]. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2008. 400 с.
7. Хільчевський В.К., Осадчий В.І., Курило С.М. Основи гідрохімії: Підручник [Електронний ресурс]. Київ: Ніка-Центр, 2012. 312 с.
8. Максимович Н. И. Днепр и его бассейн. Київ: 2001. 200 с.
9. Вишневський В. І. Річки і водойми України. Стан і використання. Київ: Вікол, 2000. 150с.
10. Добровський А.Д. Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія / Науковий збірник. [Ел. ресурси] Київ: НБУВ, 2010 р. 150 с.
11. Михайлов А.М. Гідрологія/ Енциклопедія сучасної України. Київ: Поліграфкнига, 2006, Т.5. 200 с.
12. Біланюк В. І. Гідрологія / Екологічна енциклопедія. Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2007, Т.1. 170 с.

13. Гребінь В. В. Сучасний водний режим річок України (ландшафтно-гідрологічний аналіз). Київ: Ніка-Центр, 2010. 250 с.
14. Біланюк В. І. Практикум із загальної гідрології. Київ: Ніка-Центр, 2015. 250 с.
15. Хільчевського В.К. Польові та лабораторні дослідження хімічного складу води річки Рось: навч. посібник. Київ: ВПЦ "Київ. ун-т", 2012. 144 с.
16. Книги у PDF-форматі з гідрології та гідрохімії на електронних ресурсах Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

Додаткова:

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
2. Положення про Державне управління охорони навколишнього природного середовища в областях, містах Києві та Севастополі. Затверджено наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.12.2006 р. № 548
3. Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі. Затверджено наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.12.2006 р. № 549
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення
5. Закон України „Про охорону атмосферного повітря”
6. Водний кодекс України
7. Земельний кодекс України
8. Кодекс України про надра
9. Лісовий кодекс України
10. Закон України „Про природно-заповідний фонд”
11. Закон України „Про відходи”
12. Закон України „Про рослинний світ”
13. Закон України „Про тваринний світ”
14. Закон України „Про Червону книгу України”
15. Закон України „Про екологічну експертизу”
16. Закон України „Про екологічний аудит”
17. Кримінальний кодекс України
18. Максименко Н.В., Задніпровський В.В., Клименко О.М. Організація управління в екологічній діяльності: Підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 340 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://uareferats.com/index.php/book/details/146>